

Årsredovisning 2008

Topplån för företag™

Utvecklingsmöjligheter exklusivt för norrländska företag

Norrlandsfonden är en oberoende stiftelse med uppgift att främja utvecklingen i tillverkande och tjänsteproducerande företag i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland, Jämtland och Gävleborg, som verkar på mer än den lokala marknaden. Våra kunder finns i alla branscher, från traditionell tillverkande industri och besöksnäring till IT- och bioteknikföretag. Vi är särskilt intresserade av företag som investerar i ny teknik eller i nya affärsområden med goda tillväxtmöjligheter, men oavsett verksamhet är en stark affärsidé grundläggande.

Norrlandsfonden...

... är en stiftelse grundad år 1961 med fondkapitalet tillskjutet av LKAB och staten. Drivs affärsmässigt utan kapitaltillskott.

... har ett eget kapital på drygt 1 miljard kronor och engagemang i 335 företag.

... erbjuder lån, konvertibla skuldebrev och olika former av garantier för nyetablering, utveckling och expansion i små och medelstora företag.

... är delägare i venturecapitalbolag och företagsinkubatorer.

... har kontor i Luleå och Sundsvall.

... har styrelse och revisorer utsedda av regeringen.

Vad har Norrlandsfonden åstadkommit under året...

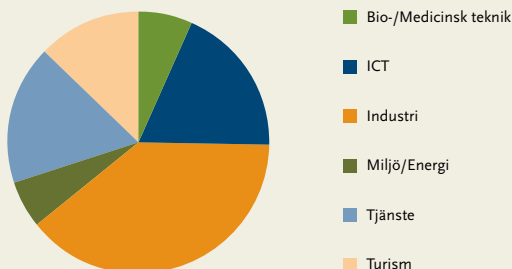
Ökning av lånestocken med åtta procent

Norrlandsfondens målsättning om en fortsatt god tillväxt av lånestocken infriades under det gångna året. Tack vare en ambitiös bearbetning av marknaden och ett stigande behov av våra topplån ökade lånestocken med åtta procent trots ökade kreditförluster. Norrlandsfonden har på tio år lyckats dubblera lånestocken och vid utgången av 2008 finns 335 kundföretag representerade i en sammansättning av branscher med god framtidspotential.

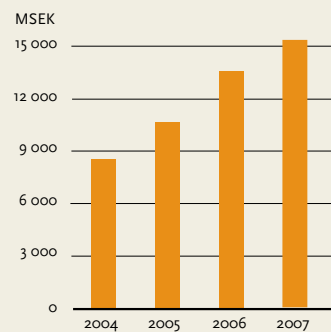
Stark tillväxt i kundföretagen

Norrlandsfonden följer fortlöpande utvecklingen i kundföretagen. Där ingår att på ackumulerad nivå redovisa vad som hänt den senaste fyraårsperioden. Det tidigare goda konjunkturläget är huvudförklaringen till det synnerligen positiva utfallet för omsättning och antal anställda bland våra kunder. Det är också ett glädjande kvitto på att Norrlandsfondens utlåning bidrar till tillväxt i det norrländska näringslivet.

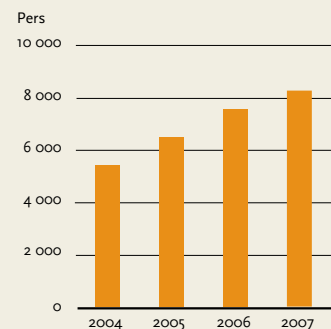
Utestående lånestock 2008-12-31 fördelat på branscher

Omsättning, Norrlandsfondens kunder 2008-12-31

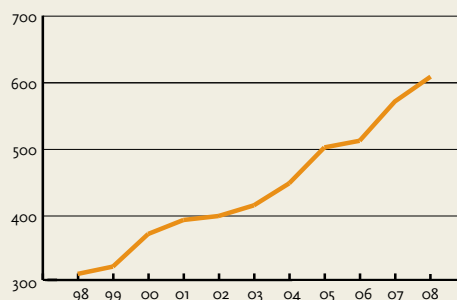

Antal anställda, Norrlandsfondens kunder 2008-12-31

Lånestockens utveckling

Utestående lån inkl borgen, MSEK

Året som gick...

- Från finanskris till recession

Den internationella finanskrisen accelererade under hösten 2008 och har resulterat i en världsomfattande real-ekonomisk inbromsning. Till följd har den tidigare mycket höga ekonomiska aktiviteten i norra Sverige gradvis mattats av. Inom såväl de råvarubaserade branscherna, som varit tillväxtmotorer i Norrland, verkstadsindustrin och tjänstenäringen har året präglats av en allt svagare konjunktur. Ett ljus i mörkret är däremot turistindustrin som fortsätter att trotsa det bistra klimatet med ökat intresse från både nationella och internationella besökare. För ett flertal orter och anläggningar ser läget lovande ut inför kommande vintersäsong. Det ger hopp för framtiden. En framtid som givetvis påverkas av vad som händer ute i världen, men inte på något sätt är avlägsen.

Fortsatt hög utlåning

Norrlandsfonden har under året kunnat behålla en hög utlåningsnivå trots fallande investeringar. Detta tack vare en fortsatt ambitiös bearbetning av marknaden och ett utökat samarbete med banker och andra partners. Osäkerheten kring olika branschers fortsatta utveckling har spelat en tydlig roll i bankernas möjlighet och villighet att på egen hand stå för hela kapitalbehovet. Det har också visat sig i högre riskpremier för både investerings- och rörelsekapital och ökade krav på företag med utvecklingsplaner. Som marknadskompletterande finansiär har vi kunnat ta större andelar av kapitalbehovet och därigenom agerat möjliggörare. Med facit i hand kan vi konstatera att Norrlandsfondens betydelse för det norrländska näringslivet växer i tider av osäkerhet.

Situationen kritisk för unga tillväxtföretag

För unga tillväxtföretag beroende av riskkapital har finanskrisen fått allvarigare konsekvenser. Flertalet riskkapitalbolag brottas med stora ekonomiska svårigheter och möjligheten till ytterligare engagemang i portföljbolagen är begränsad. Faran av att vara helt beroende av externt

ägarkapital för en framtida utveckling har blivit uppenbar för ett flertal norrländska entreprenörer med intressanta och högteknologiska affärskoncept. Två av Norrlandsfondens större kunder baserade på internationellt lovordad nyutvecklad teknik inom IT har under 2008 tvingats kasta in handduken till följd av svårigheter att resa ytterligare kapital.

Underskott efter fem goda år

Sammantaget blev 2008 ett år då Norrlandsfonden kunde glädja sig åt fortsatt god utlåning med en åttaprocentig ökning av lånestocken. Fallande intäkter och ökade kreditförluster har dock resulterat i att Norrlandsfonden efter fem år av mycket goda resultat nu tvingas redovisa ett underskott i verksamheten. I perspektiv av ett dramatiskt år på de finansiella marknaderna är dock underskottet, motsvarande drygt två procent av fondkapitalet, inget som föranleder någon kursändring i vår offensiva inriktning. Tvärtom stärker det vår vilja att erbjuda toplån till norrländska företag och bidra till en fortsatt utveckling genom att täcka behovet av finansiering.

”Norrlandsfondens betydelse för det norrländska näringslivet växer i tider av osäkerhet.”

Året som kommer... – Styrka för både offensiv och defensiv

Med ett fondkapital på över en miljard kronor har Norrlandsfonden möjlighet att axla ett större ansvar. Vår ambition är att vara förstahandsvalet för företag med modet och styrkan att även i kristider investera offensivt i nya marknader, produkter eller i kompletterande verksamheter. Av erfarenhet vet vi att framtidens vinnare är de som vågar ta ett steg framåt när andra backar. Vi vet också att situationen är ansträngd. Att det för en del företag helt enkelt inte är möjligt. Det kanske snarare handlar om att täcka kapitalbehovet för en så kallad övervintring. Även här ska Norrlandsfonden vara en finansiell partner att räkna med.

Aktiv kunduppföljning

En prioriterad uppgift under 2009 är att professionellt hantera lånepropåer från företag med en ansträngd ekonomisk situation. Det är också särskilt viktigt att vi aktivt följer upp våra befintliga kunder för att i god tid fånga upp signaler om negativ utveckling och behov av rekonstruktionsåtgärder.

Nytt bolag i Norrbotten och Västerbotten

Prioriterat under 2009 är också att sätta ett nytt riskkapitalbolag för Norrbotten och Västerbotten. Under arbetsnamnet Partnerinvest i Norr AB har Norrlandsfonden och Almi ansökt om EU-strukturfondsmedel för en ny riskkapitalfond på 200 miljoner kronor. Med ett positivt beslut från strukturfonden under april månad kan bolaget bli verklighet redan till hösten. Bolaget blir ett strategiskt komplement till vår egen låneverksamhet med huvudsyftet att förstärka den norrländska riskkapitalarenan.

Lars-Olov Söderström
vd Norrlandsfonden

Nybergs Mekaniska verkstad i Kiruna fortsätter att ta nya kliv. Med nya lokaler och utrustning på gång ska vyerna vidgas såväl nationellt som internationellt.

Veteran i Kiruna expanderar vidare

Nybergs Mekaniska Verkstad är företaget som ger uttrycket "still going strong" ett ansikte. Strategiska generationsskiften, långsiktiga investeringar och mottot att ingen kund är för liten har i över sextio år utvecklat verksamheten i rätt riktning. Med större lokaler och nya maskiner på gång ser den positiva trenden ut att hålla i sig.

– Vi siktar på att finnas med på Dagens Industris Gasellista i år också. Det skulle bli fjärde gången i rad och ett fint kvitto på att det vi gör är bra, säger Niklas Pääjärvi, produktionschef och tillsammans med vd Anita Fors delägare i företaget.

Stål- och plåtkonstruktioner av varierande sort och storlek är vad det handlar om. Nybergs Mekaniska började som en lokal garageverksamhet redan 1947 och har sedan dess utvecklats till en högteknologisk industri med ett sextiotal anställda och förgreningar i Jokkmokk och Luleå. Rygg-radsprodukten är den klassiska Kirunabulsten, en typ av expander som används till att förhindra ras vid gruvdrift.

– Det faktum att det i dagsläget går bra för vår största kund LKAB gör att vi kommer att skruva upp produktionen på den. Just nu sätter vi in en robotiserad anläggning som ska klara av att möta högre krav på både kvalitet och kapacitet, säger Niklas.

På gång är också nya lokaler och en rad andra maskiner, till exempel fräsar, svarvar, valsar och svetsrobotar. Tack vare en ökad efterfrågan bland gruvföretag i Sverige och Europa gällande tyngre specialfordon togs beslutet att vidga verksamheten, ett arbete som inleddes 2007. En naturlig finansieringspartner blev Norrlandsfonden.

– Satsar man 35 miljoner kan det vara en god idé att sprida de ekonomiska riskerna. Utan dialogen med Norrlandsfonden hade det med tanke på rådande världsmarknadsläge sannolikt känts pirrigt för både oss och banken, säger Niklas.

– Nu kan vi istället fortsätta bygga en stabil bas och vidga våra vyer nationellt och internationellt. En enda gång i företagets historia har vi varslat och den statistiken har vi inte tänkt öka på. Det handlar om ansvar mot oss som jobbar här, bygden och den sanna Johan Edvard Nyberg-andan.

Med olja och tillväxt i tankarna

Känner man marknaden finns bara en sak att göra: Slå till. Så resonerade Mikael och Svetlana Perman när de utan längre betänketid tackade ja till erbjudandet att köpa oljetanktillverkaren Kvarnmons Bleck i Mellanfjärden, Hälsingland.

– Alla borde prova på att driva eget, säger duon unisont.

Från 1936 till början av 2000-talet var Kvarnmon Bleck det lilla familjeföretaget som försåg traktens fisk- och bakverksindustri med plåteballage. Idag ser verkligheten annorlunda ut. Kunderna täcker in stora delar av Europa, kakburkar har bytts mot marknadsledande hydrauloljetankar till mobila last- och lyftfordon och namnet ändrats till Kvarnmon Hydraulics AB. Det sistnämnda sedan Mikael och Svetlana Perman tog över verksamheten i september 2007.

– De tidigare ägarnas inställning och engagemanget från både personal och finansiärerna Norrlandsfonden och

Swedbank gjorde det smidigt för oss att komma in i matchen, säger Mikael.

Partnerskapet med Norrlandsfonden intensifierades i somras när Ljusdalbaserade svetsföretaget Ergotronics köptes upp. Behovet av integrering kan härledas till paret vision att skapa goda utvecklingsmöjligheter för framtiden. Åren som konstruktionschef på Jonsered Cranes och Sunfab Hydraulics har gett Mikael insikt i branschen.

– Teknisk kompetens är A och O. För att behålla stora världsspelare, till exempel HIAB, och samtidigt ta nya andelar krävs att vi hela tiden blir bättre på det vi gör. Nu har vi de nödvändiga resurserna för att lyckas.

I år räknar de med att slussa in fem nya kunder och vid ritbordet skissas det för fullt. På agendan står att skapa rena flöden mellan tank, pump och cylinder. Smuts och luft kan leda till okontrollerbar drift, i värsta fall systemhaveri, med onödiga stoppkostnader som resultat.

– I takt med att tempot ökar sätts utrustningen på större prov. Efterfrågan på kvalitet växer för varje dag. Sådana positiva förutsättningar rör inte ens lågkonjunkturen på, säger Mikael och Svetlana Perman i enad stämma.

Mikael och Svetlana Perman gjorde slag i saken. Som nyblivna ägare till före detta Kvarnmons Bleck i Mellanfjärden ser de stora möjligheter för hydraultanksbranschen.

Domsjö Fabriker med Ola Hildingsson i spetsen rustar klimatsmart för framtiden. En halv miljard kronor ska på ett par år förvandla det anrika pappersbruket till ett fullvärdigt bioraffinaderi.

Ambitionen är att växa grönt

Nio år har passerat sedan MoDo tackade för sig. Domsjö Fabriker utanför Örnsköldsvik passade inte längre in i koncernens profil. Ny ägare blev ett privat konsortium med visionen att förvandla massabruket till ett fullvärdigt bioraffinaderi. Hösten 2007 inleddes Domsjö 2010, den största satsningen i fabriken över hundraåriga historia.

– En av förklaringarna är att vi befinner oss i en kapitalintensiv industri där det gäller att hänga med för att överleva. Genom att se över verksamheten från grunden stärker vi vår position gentemot våra medtävlare, säger Ola Hildingsson, vd vid Domsjö Fabriker.

Förändringar i både sortiment och arbetsmetoder har gjort att Domsjö Fabriker kunnat lämna scenen som traditionell massaproducent och bryta ny mark. Gamla maskiner och tankesätt har bytts mot moderna i syfte att utveckla produkter med tydlig miljöprofil, vinna kapacitet och effektivisera. Redan idag har konkurrenterna i Brasilien, Kanada och Sydafrika fått en försmak av vad som komma skall.

– Med tanke på att vi bara är halvvägs in i arbetet, och att det hittills gått väldigt bra, ser vi fram emot fortsättningen, säger Ola.

– Läger man en halv miljard på något är tidiga resultat alltid välkomna.

Resultat ja. Domsjö Fabriker omsätter för närvarande 1,5 miljarder kronor på att leverera miljövänlig specialcellulosa, lignosulfonat och etanol till kunder över hela världen. Användningsområdet täcker in allt från textilframställning och byggmaterial till hotellinredningar, korvskinn och konsistensgivare i tandkräm. Med Norrlandsfondens hjälp har även en spraytork för lignosulfonat kunnat installeras. Genom att frakta torrt gods sparas både pengar och omgivning.

– Lönsamhet utan rent samvete smakar inte lika bra. Genom att fokusera på förnybara råvaror, nya applikationer samt smartare teknik och logistik känner vi att vi kommit långt i vår utveckling. Ambitionen är att växa klimathälsosamt och om inte konjunkturen sätter stopp kommer vi att inleda del två av investeringsprogrammet nästa år, säger Ola Hildingsson.

C-RAD förbättrar precisionen vid avancerad cancerbehandling

Genom att erbjuda innovativa lösningar till cancervården har det unga forsknings- och utvecklingsbolaget C-RAD AB snabbt vunnit internationellt erkännande.

Sprunget ur forskning vid Karolinska Institutet och Kungliga Tekniska Högskolan utvecklar C-RAD AB teknologi kring att säkerställa precisionen vid avancerad cancerbehandling. Bolaget har på bara fyra verksamma år hunnit ta fram ett laserbaserat system för övervakning av patientkontur, samt ett unikt detektorsystem som gör det möjligt att lokalisera tumörområdet även i anslutning till behandling.

– De nya cancerbehandlingsteknikerna har som mål att utsätta den angripna vävnaden för hög stråldos, men också att minimera risken för skador på frisk vävnad. Våra lösningar bidrar till detta och till att fler patienter kan botas, säger bolagets vd Erik Hedlund.

C-RAD, med tre helägda dotterbolag, har sammanlagt 19 anställda. C-RAD Imaging finns i Östersund och har etablerats med finansiering från bland andra Norrlandsfondens. Verksamheten startade 2005 och sysselsätter i nuläget tio personer. Kapitalet har främst använts till produktutveckling. De första detektorsystemen är planerade att levereras efter sommaren.

– Östersund har redan skrivit avtal med två industriella kunder. För att fullfölja dessa måste vi först kunna visa att systemet uppfyller kundernas högt ställda krav på bildkvalitet. Detta är en förutsättning för att också kunna attrahera nya kunder, säger Erik.

Även i Uppsala, säte för C-RAD Positioning och C-RAD Innovation, ser framtiden lovande ut. En ny funktionalitet för rörelseövervakning har precis lanserats och för tillfället jobbas det hårt med att vidareutveckla konturavläsningsystemet

Sentinel. Ett intensivt arbete med att ta fram en programvara för andningsstyrd strålbehandling pågår också. En första version kommer att släppas under året.

– Visionen är att bli det ledande bolaget för att säkerställa precisionen vid avancerad strålterapi. Med duktiga medarbetare och engagerade finansörer är vi på rätt väg, säger Erik Hedlund.

Precision i fokus när C-RAD förbättrar oddsen för cancerpatienter.

För Stig Strand och makan Bianca är det kvalitet som gäller. Med Trolltunet i Hemavan satsar de på att utveckla ett konferens- och boendekomplex som ger gästerna en helhetsupplevelse utöver det vanliga.

Stig och Bianca förtrollar i Hemavan

På åttiotalet slogs han om medaljer i alpina världscupssammanhang. Idag omtalas hans namn med respekt inom turistindustrin. Med hustrun Bianca vid sin sida driver sedan ett par år tillbaka legendariske Stig Strand ett av Hemavans mest spännande konferens- och boendekomplex. Välkommen till Trolltunet!

Nämn trivsel, komfort och hög standard och makarnas ansikten lyser upp. När Bianca och Stig Strand tog över fjällanläggningen Trolltunet sommaren 2005 var det med en tydlig målsättning: att kunna ge sina gäster en helhetsupplevelse utöver det vanliga.

– Strategin är att få alla som kommer till oss att känna sig som hemma. Våra egna erfarenheter har hjälpt oss att fila bort de onödiga kanter som kan vara skillnaden mellan ganska bra och så bra som möjligt, säger Stig.

Investeringar i både små och stora omtag har kantat den första tiden. Förutom att se över samtliga 67 bäddar har restaurangen och konferenslokalen rationaliserats. Genom att inreda modulsmart har det blivit enklare att säsonganpassa utrymmena för såväl stora grupper som privatpersoner. Nytt på menyn är också helårsöppet och ett osedvanligt stort utbud av saker att göra.

– Även under sämsta årstid kan vi erbjuda minst fyra väldigt bra aktiviteter. Hemavan är unikt i hela turistvärlden med en expanderande flygplats mitt i byn. Till exempel är det bara en timme till fiske i Atlanten, säger Stig.

Strax före nyår kom Norrlandsfonden in som finansör i förverkligandet av en ny reception och puben Stig Inn. De på papperet separata delarna följer fastslaget koncept och är multifunktionella, det vill säga fungerar som det ena eller det andra. Stilen går som övriga insidan i den rymligt minimalistiska, men samtidigt robusta och praktiska. Näst på tur står enligt Stig att bygga fler rum och finslipa bastu- och nöjessidan.

– Nu när flygplatsen höjer sin kapacitet är det fritt fram för oss att börja jobba i större skala. Efter sommaren blir det lättare för människor från hela världen att ta sig hit. Då gäller det att vara redo.

Årsredovisning 2008

- 12-13** Förvaltningsberättelse
- 14** Resultaträkning
- 15** Balansräkning
- 16** Kassaflödesanalys
- 17-21** Noter
- 22** Revisionsberättelse
- 22** Styrelse
- 23** Personal

Förvaltningsberättelse

Inriktning av verksamheten

Norrlandsfondens uppdrag är att främja norrländska företags utveckling. Detta genom att erbjuda tillverkande och tjänsteproducerande företag i Norrland lån för nyetablering, utveckling och expansion. Norrlandsfonden kan också ta initiativ till och finansiera insatser för att utveckla förutsättningarna för näringslivet i Norrland. Exempel på detta är Norrlandsfondens engagemang i intressebolag och projekt.

Verksamhetens inriktning och målsättningar fastställs av styrelsen i en årlig verksamhetsplan.

Låneverksamheten

Åtta procents ökning av lånestocken

Under 2008 beviljade Norrlandsfonden krediter till 109 (131) företag med totalt 239 (263) mkr. Av låntagarna var 43 procent eller 47 företag nya kunder för Norrlandsfonden. Av årets utlåning har 19 (17) procent av beviljad volym lämnats till företag som ägs eller leds av kvinnor. Årets utlåning beräknas generera investeringar i norrländskt näringsliv med cirka 1 200 mkr. Vid årets slut hade Norrlandsfonden totalt 335 kunder med ett totalengagemang om 627 mkr. Norrlandsfonden kan i huvudsak erbjuda företagen finansiering i form av lån, konvertibla skuldebrev och borgen.

Lån

Företag kan få lån för att investera i maskiner och fastigheter, utveckla produkter samt för marknadsinsatser. Dessutom kan lån ges för att tillgodose företags behov av rörelsekapital och för finansiering i samband med ägarskiftet i företag. Under 2008 beviljade Norrlandsfonden 91 lån (110) till ett totalt belopp av 160 (203) mkr.

Konvertibla skuldebrev

Denna finansiella produkt erbjuds företag med spritt ägande och där t ex riskkapitalbolag investerar parallellt med Norrlandsfonden. Under 2008 har Norrlandsfonden beviljat 15 (14) skuldebrev på totalt 38 (22) mkr samt överlåtit ett konvertibelt skuldebrev, vilket gav ett positivt resultat.

Borgen

Norrlandsfondens borgensåtaganden avser normalt enskilda affärsuppställningar. I normalfallet betyder det att Norrlandsfonden garanterar förskott och åtaganden som

kundföretag tagit på sig. Under 2008 har Norrlandsfonden beviljat 20 (15) sådana garantier på totalt 41 (38) mkr.

Intressebolag

Emano AB

Riskkapitalbolaget Emano AB ska som minoritetsägare och aktiv partner medverka till att skapa värdetillväxt i utvecklingsbara små och medelstora företag i Norrland. Bolaget bildades 1998 och ägs av Industrifonden till 40 procent och med 33 procent av Innovationsbron AB samt med 27 procent av Norrlandsfonden. Vid utgången av 2008 hade Emano AB två aktiva investeringar. Under 2008 drabbades Emano AB av två konkurser i portföljbolag.

Norr Sådd Holding AB

Bolaget, som bildades i slutet av 2000, ska som delägare och aktiv partner bidra till tillkomsten av s k såddkapitalbolag i anslutning till universitetsorterna i Norrland. Bolagets första investering genomfördes under 2001 i Lunova AB i Luleå med 15 mkr. Under år 2004 investerade bolaget 15 mkr i Uminova Invest AB i Umeå i samband med en nyemission och ägarbreddning i Uminova Företagsutveckling AB. Under 2008 investerades ytterligare 11 mkr i samband med en nyemission på totalt 20 mkr i Uminova Invest AB. Norr Sådd Holding AB ägs till hälften av vardera Norrlandsfonden och Industrifonden.

Norrland Center AB

Norrland Center ABs uppgift är att på uppdrag av norrländska kommuner främja etablering och lokalisering av främst tjänsteproducerande företag i Norrland. Bolaget hade vid utgången av år 2008 samarbetsavtal med 12 kommuner. Bolaget ägs till en tredjedel av vardera Norrlandsfonden, Norrvidden Delägare Norr AB och Näringsdepartementet. Norrland Center AB har sedan starten 1991 på olika sätt medverkat till att etablera och utveckla cirka 130 företag i Norrland med en total verksamhetsvolym om cirka 2 600 anställda.

Aurorum Business Incubator AB

Aurorum Business Incubator AB bildades under år 2004 för att driva en s k företagsinkubator för högteknologiska affärsidéer med anknytning till Luleå tekniska universitet. Bolaget ägs till 20 procent vardera av Norrlandsfonden, Innovationsbron AB, Aurorum Teknikbyn AB, Längmanska företagarfonden och Holding AB vid Luleå tekniska

universitet. Bolagets driftsfinansiering är säkrad till och med år 2010.

Bpark AB

Bpark AB bildades under år 2006 för att tillföra Skellefteå-regionen affärs- och utvecklingskompetens i form av en sk företagskuvös. Bolaget ägs av fem parter, varav Norrlandsfondens ägarandel är 26%. Under 2008 fattades beslut som säkrade bolagets drift till och med år 2010.

Projekt

North Sweden European Office

North Sweden European Office är Norrbottens och Västerbottens läns gemensamma EU-kontor. Syftet med verksamheten är att verka för att länen skall bli en aktiv och kompetent region inom ramen för europasamarbetet. Vid utgången av år 2008 övertog Regionförbundet Västerbottens län det formella huvudmannskapet från Norrlandsfonden som i och med detta lämnat projektet.

Finansiell riskhantering

Finanspolicy

Norrlandsfonden exponeras för olika typer av finansiella risker. Hanteringen av risker regleras i policies som fastställts av styrelsen.

Ansvaret för kreditberedningen åvilar verkställande direktören som till sitt förfogande har en kreditorganisation som består av fondens egna medarbetare. För placering av stiftelsens likvida medel anlitas externa kapitalförvaltare för vilka riktlinjer har fastställts i ett placeringsreglemente.

Ränterisker

Ränterisken innebär att värdet på ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntan, vilket kan ha en negativ inverkan på stiftelsens resultaträkning, balansräkning och kassaflöde. Norrlandsfondens finansieringskälla är eget kapital. Detta medför att Norrlandsfonden främst är exponerat för ränterisker vad gäller placeringar av likvida medel och utestående lånefordringar.

Enligt Norrlandsfondens placeringsreglemente skall normalfördelningen mellan räntebärande placeringar och aktier vara 75 procent räntebärande placeringar och 25 procent aktier. Vid utgången av 2008 var allt kapital placerat i räntebärande värdepapper.

Kreditrisker

Med kreditrisker avses de risker som uppstår vid utlåning och garantigivning och som innebär att motparten inte kan fullgöra sina åtaganden och därmed orsaka en förlust för stiftelsen. Norrlandsfondens riktlinjer för utlåningsverksamhet och garantigivning har fastställts i en kreditpolicy för Norrlandsfondens kreditverksamhet. Policyn innehåller bl a regler för engagemangsnivåer, räntesatser och återbetalningsvillkor.

Förvaltning av Norrlandsfondens likvida medel

Fonden har uppdragit åt tre externa förvaltare att sköta fondens kapitalförvaltning avseende räntebärande värdepapper och aktier noterade på Stockholmsbörsen. Avkastningen på förvaltad kapital har under året uppgått till 3 (3) procent.

Miljöpolicy

Under året har Norrlandsfondens styrelse fastställt en miljöpolicy för verksamheten.

Styrelsearbetet

Norrlandsfondens styrelse har nio ledamöter utsedda av regeringen. Styrelsens arbete följer en arbetsordning. Under året har styrelsen haft sex ordinarie styrelsesammanträden och därutöver åtta extra möten föranledda av enskilda låneärenden. Norrlandsfondens revisorer deltog vid ett tillfälle i samband med att tidigare års årsredovisning framlades.

Fondens ekonomichef upprätthåller funktionen som sekreterare vid styrelsesammanträdena.

Styrelsens instruktion till verkställande direktören och arbetsordningen för styrelsen ses över och fastställs varje år.

Resultat

Årets underskott uppgår till 26 (överskott 56) mkr. Resultatet förklaras främst av en låg avkastning från fondens kapitalförvaltning och höga konstaterade låneförluster.

Utsikter för 2009

Norrlandsfondens ambition för år 2009 är en fortsatt ökning av lånestocken. Resultatet bedöms till följd av det låga ränteläget bli negativt.

Resultaträkning

Belopp i kkr	Not	2008	2007
Intäkter			
Ränteintäkter lån		37 563	30 232
Resultat vid avyttring av konvertibla skuldebrev		3 769	25 329
Övriga intäkter		521	602
		41 853	56 163
Kostnader			
Personalkostnader	1	-14 540	-14 025
Externa kostnader	2	-7 544	-6 393
Kostnader för egna projekt	3	-2 589	-1 802
Avskrivningar av inventarier	4	-465	-407
Resultat		16 715	33 536
Resultat från finansiella poster			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	8	-5 959	-5 094
Ränteintäkter och liknande resultatposter	5	17 601	58 729
Räntekostnader		-66	-103
Resultat före låneförluster		28 291	87 068
Låneförluster	6	-54 737	-30 615
Årets resultat		-26 446	56 453

Balansräkning

Belopp i kkr	Not	2008-12-31	2007-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	7	921	1 232
		921	1 232
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	8	32 183	32 565
Fordringar lån	9	580 705	537 785
Fordringar lokaliseringsslån	9	9 083	12 614
		621 971	582 964
Summa anläggningstillgångar		622 892	584 196
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar		14 027	11 888
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10	1 137	1 004
		15 164	12 892
Kortfristiga placeringar	11	571 847	615 280
Kassa och bank		23 303	35 347
Summa omsättningstillgångar		610 314	663 519
SUMMA TILLGÅNGAR		1 233 206	1 247 715
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Fritt eget kapital			
Belopp vid årets ingång		1 055 395	998 942
Årets resultat		-26 446	56 453
		1 028 949	1 055 395
Reserv för befarade förluster			
Lån	6	183 065	169 921
Lokaliseringsslån	6	2 725	3 784
		185 790	173 705
Långfristiga skulder			
Reversskuld staten	12	–	555
		–	555
Kortfristiga skulder			
Reversskuld staten	12	555	2 798
Leverantörsskulder		1 378	1 611
Övriga skulder		14 018	8 734
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13	2 516	4 917
		18 467	18 060
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 233 206	1 247 715
STÄLLDA SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER			
Ställda säkerheter			
Spärrade bankmedel		233	840
Aktier		0	–
Ansvarsförbindelser			
Tecknade ramar för garantier och borgensåtaganden		37 050	34 375

Kassaflödesanalys

Belopp i kkr	2008	2007
Den löpande verksamheten		
Resultat efter låneförluster	-26 446	56 453
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m m	64 371	46 792
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	37 925	103 245
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	-2 272	-3 045
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	2 650	8 429
Kassaflöde från den löpande verksamheten	38 303	108 629
Låne- och investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-288	-743
Avyttring/minskning av materiella anläggningstillgångar	78	43
Investeringar i finansiella tillgångar	-185 474	-159 561
Avyttring/minskning av finansiella tillgångar	94 702	100 975
Kassaflöde från låne- och investeringsverksamheten	-90 982	-59 286
Finansieringsverksamheten		
Amortering av låneskulder	-2 798	-6 828
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2 798	-6 828
Årets kassaflöde	-55 477	42 515
Likvida medel vid årets början	650 627	608 112
Likvida medel vid årets slut	595 150	650 627
TILLÄGGSUPPLYSNINGAR TILL KASSAFLÖDESANALYS		
Betalda räntor i låneverksamheten		
Erhållen ränta	36 380	28 503
Erlagd ränta	67	103
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m m		
Av- och nedskrivningar av tillgångar som belastat resultatet	6 468	5 563
Rearesultat vid avyttring av anläggningstillgångar	12	12
Avskrivningar av lånefordringar	45 806	11 534
Reserveringar för kreditförluster	12 085	29 683
	64 371	46 792
Likvida medel		
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:		
Kassa och bank	23 303	35 347
Kortfristiga placeringar	571 847	615 280
	595 150	650 627

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i kkr om inget annat anges.

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Redovisningsrådets rekommendationer. Samma redovisningsprinciper tillämpas som föregående år. Under år 2008 tillkommande rekommendationer och akutgruppsut- talanden från Redovisningsrådet har inte inneburit någon förändring av redan tillämpade redovisningsprinciper.

Stiftelsens säte

Stiftelsen Norrlandsfonden bedriver verksamheten i associationsformen stiftelse och har sitt säte i Luleå kommun. Huvudkontorets adress är Köp- mangatan 40, Luleå.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Jämförelsestörande poster

Redovisningsrådets rekommendation nr 4 tillämpas, vilket innebär att effekter av särskilda händelser och transaktioner av väsentlig betydelse specificeras inom respektive resultatbegrepp.

Andelar i intresseföretag

Med intresseföretag menas juridisk person där Norrlandsfonden äger andelar mellan 20 och 50 procent. Aktier och andelar redovisas bland Finansiella tillgångar under rubriken Andelar i intresseföretag och värderas till anskaffningsvärden. Nedskrivning sker då stadigvarande värdenedgång bedöms föreligga.

Fordringar – lån och lokaliseringslån

Lån och lokaliseringslån bokförs i balansräkningen med utbetalda belopp. Reservering för befarade förluster sker efter individuell värdering. Vid konkurser avskrivs bevakad fordran utan värdering av möjligheten till utdelning.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar utgörs av börsnoterade aktier och räntebärande värdepapper. Placeringarna värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet med kollektiv värdering eftersom syftet med att placera i flera aktieslag och räntebärande värdepapper är att uppnå riskspridning.

Av- och nedskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan på inventarier baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad ekonomisk livslängd som för datorutrustning och viss annan utrustning beräknas till tre år och för övriga inventarier till fem år. Nedskrivning sker vid bestående värdenedgång.

Händelser efter balansdagen

Det finns inga händelser av väsentlig betydelse som inträffat efter balansdagen.

Not 1 – Anställda och personalkostnader samt ersättningar till styrelse och verkställande direktör

Medelantalet anställda			2008	2007
Sverige			14	14
varav kvinnor			59%	54%
varav män			41%	46%
Könsfördelning i företagsledningen			2008	2007
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Styrelsen	44%	56%	44%	56%
Övriga ledande befattningshavare	50%	50%	50%	50%
Löner, andra ersättningar och sociala kostnader			2008	2007
Styrelse och verkställande direktör			1 419	1 326
Övriga anställda			6 978	6 857
			8 397	8 183
Sociala kostnader (varav pensionskostnader)			5 003 (2 216)	5 042 (2 342)

Av stiftelsens pensionskostnader avser 758 (783) kkr verkställande direktören. Stiftelsen följer ITP-planen (avd 2). För verkställande direktören utgår särskilt premiebaserat tillägg kopplat till löneavstående. Uppsägningstiden för verkställande direktören från arbetsgivarens sida är 18 månader med avräkning vid erhållande av annan avlönad befattning. Uppsägningstiden från verkställande direktörens sida är sex månader.

Sjukfrånvaro	2008	2007
Total sjukfrånvaro som en andel av ordinare arbetstid	1,5%	1%
Andel av den totala sjukfrånvaron som avser sammanhängande sjukfrånvaro på 60 dagar eller mer	–	36%

Not 2 – Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2008	2007
KPMG		
Revisionsuppdrag	179	169
Andra uppdrag	87	30

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på stiftelsens revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

Not 3 – Kostnader för egna projekt

	2008	2007
I egna projekt ingår driftsbidragsfinansiering av projekt under året med	1 743	986
Framtida åtaganden avseende driftsbidragsfinansiering	2 886	1 629

Not 4 – Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar

	2008	2007
Inventarier	465	407

Not 5 – Ränteintäkter och liknande resultatposter

	2008	2007
Avkastning aktier och andelar	–	41 142
Avkastning övriga kortfristiga placeringar	16 459	16 653
Övriga ränteintäkter	1 142	934
	17 601	58 729

Avkastningen från aktier och andelar samt övriga kortfristiga placeringar avser utdelningar, ränta, vinster och förluster vid avyttringar.

Not 6 – Låneförluster

	2008	2007
Låneförluster utgörs av:		
Avskrivningar – lån	45 751	11 534
Avskrivningar – lokaliseringsslån	55	–
Influtet på avskrivna fordringar inkl royaltyersättning	-1 883	-5 297
Förlusttäckningsgaranti från staten	-1 271	-5 305
Förändring av reserv för befarade kreditförluster på lånefordringar	13 144	31 382
Förändring av reserv för befarade kreditförluster på lokaliseringsslån	-1 059	-1 699
	54 737	30 615

Avtal om förlusttäckningsgaranti från staten har tecknats för vissa lån beviljade under år 2006, 2007 och 2008.

Not 7 – Inventarier

	2008-12-31	2007-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	5 900	6 296
Nyanskaffningar	288	743
Avyttringar och utrangeringar	-1 015	-1 139
	5 173	5 900
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Ackumulerade avskrivningar enligt plan vid årets början	-4 668	-5 283
Avyttringar och utrangeringar	925	1 084
Årets avskrivning tillhörande egna projekt	-44	-62
Årets avskrivning enligt plan	-465	-407
	-4 252	-4 668
Redovisat värde vid årets slut	921	1 232

Not 8 – Andelar i intresseföretag

	2008-12-31	2007-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	58 916	58 916
Nyanskaffningar	5 577	–
	64 493	58 916
Ackumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-26 351	-21 257
Nedskrivning under året	-5 959	-5 094
	-32 310	-26 351
Redovisat värde vid årets slut	32 183	32 565

Årets förändring av nedskrivningar ingår i resultaträkningens post Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar.

Specifikation av stiftelsens innehav av andelar i intresseföretag

Intresseföretag / Org nr / Säte	Antal andelar (andel i %)	Justerat EK (årets resultat)	Bokfört värde
Emano AB, 556551-9138, Umeå	280 000 (27%)	8 681 (-5 959)	8 681
Norrland Center AB, 556098-5979, Stockholm	40 000 (33%)	4 424 (157)	4 898
Norr Sådd Holding AB, 556599-8233, Luleå	131 775 (50%)	18 386 (-830)	18 177
Aurorum Business Incubator AB, 556668-3198, Luleå	200 (20%)	283 (-37)	20
Bpark AB, 556702-4350, Skellefteå	1 000 (26%)	502 (-334)	407
			32 183

Med justerat eget kapital avses Norrlandsfondens andel av företagets eget kapital inkl eget kapitaldelen i obeskattade reserver. Med årets resultat avses Norrlandsfondens ägarandel av företagets resultat efter skatt inkl eget kapitaldelen i årets förändring av obeskattade reserver.

Not 9 – Fordringar lån och lokaliseringslån

	2008-12-31	2007-12-31
Fordringar lån		
Vid årets början	537 785	485 069
Tillkommande fordringar	179 897	159 561
Reglerade fordringar	-91 226	-95 311
Årets avskrivningar	-45 751	-11 534
	580 705	537 785
Varav förfaller inom ett år efter balansdagen	124 581	120 520
Varav förfaller ett till fem år efter balansdagen	337 420	300 398
Varav förfaller senare än fem år efter balansdagen	118 704	116 867
Fordringar lokaliseringslån		
Vid årets början	12 614	18 278
Reglerade fordringar	-3 476	-5 664
Årets avskrivningar	-55	-
	9 083	12 614
Varav förfaller inom ett år efter balansdagen	3 027	3 757
Varav förfaller ett till fem år efter balansdagen	3 617	5 746
Varav förfaller senare än fem år efter balansdagen	2 439	3 111
I fordringar lån ingår lån mot konvertibla skuldebrev med	127 324	125 791
I fordringar lån ingår vinstandelslån med	15 000	15 000
Utöver lån som redovisas i balansräkningen har fonden tecknat avtal om att erhålla royalty med	12 536	13 001
Not 10 – Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
	2008-12-31	2007-12-31
Upplupna ränteintäkter på utestående lån	287	423
Förutbetalda förvaltningsarvodena	309	-
Övriga poster	541	581
	1 137	1 004

Not 11 – Kortfristiga placeringar

	2008-12-31 Bokfört värde	2008-12-31 Marknads- värde
Noterade aktier och andelar	0	0
Övriga kortfristiga placeringar	571 847	571 847
	571 847	571 847

Orealiserade vinster i kortfristiga placeringar uppgick vid årets utgång till 0 (0).

I noterade aktier och andelar ingår en mindre post i ett onoterat bolag.

Not 12 – Reversskuld staten

	2008-12-31	2007-12-31
Förfaller ett till fem år efter balansdagen	–	555

Reversskulden avser skuld till staten avseende förvärvade regionala utvecklingslån/ lokaliseringslån.

Not 13 – Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2008-12-31	2007-12-31
Förutbetald projektintäkt	–	3 272
Skulder för personalrelaterade kostnader	1 402	1 136
Upplupen projektkostnad	500	–
Övriga poster	614	509
	2 516	4 917

Luleå den 26 februari 2009

Anders Öhberg
Styrelsens ordförande

Renate Hedung

Kenneth Eriksson

Björn Jansson

Birgitta Nordvall

Ewa Söderberg

Bernt Söderman

Ylva Thunqvist

Kent Ögren

Lars-Olov Söderström
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Norrlandsfonden Org nr 897000-3003

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Stiftelsen Norrlandsfonden för år 2008. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisions-sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och

förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om styrelseledamot eller verkställande direktör är ersättningskyldig mot stiftelsen, om skäl för entledigande föreligger eller om styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelsens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelseledamöterna eller verkställande direktören har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelsens stadgar.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för 2008 års förvaltning.

Luleå den 26 februari 2009

Roland Nilsson   **Hans Öystilä**
Auktoriserad revisor   Auktoriserad revisor

Av regeringen utsedda revisorer

Styrelse

Anders Öhberg
ordförande,
Umeå

Renate Hedung
vice ordförande,
Åre

Kenneth Eriksson
Sundsvall

Björn Jansson
Sandviken

Birgitta Nordvall
Vindeln

Bernt Söderman
Mattmar

Ewa Söderberg
Sollefteå

Ylva Thunqvist
Umeå

Kent Ögren
Jokkmokk

Personal

1. Lars-Olov Söderström vd Luleå	5. Per-Erik Persson företagsanalytiker Sundsvall	9. Anna Hedström kreditanalytiker Luleå	13. Petter Alapää kreditanalytiker Luleå
2. Maria Lindberg ekonom Luleå	6. Inga-Lena Wahlstedt företagsanalytiker Sundsvall	10. Marie Nordman företagsanalytiker Sundsvall	14. Britt Lindell IT/marknad Luleå
3. Per Nilsson företagsanalytiker Luleå	7. Sören Olsson företagsanalytiker Sundsvall	11. Elisabeth Engström ekonomichef Luleå	
4. Kristina Lindgren vd-assistent/ekonomi Luleå	8. Marie Claeson företagsanalytiker Luleå	12. Birgitta Cajander företagsanalytiker Luleå	

Topplån som ger bättre odds

Det är inte alltid banken har möjlighet att ställa upp med hela finansieringen av investeringar och nya utvecklingsidéer. Det gäller både för nyetablerade och befintliga företag. Det är därför Norrlandsfonden finns. Att ta en större ekonomisk risk är en del av vårt uppdrag. Genom att komplettera banken förbättrar vi utsikterna rejält, både för den som vill låna pengar och för den som vill låna ut.

Våra topplån hjälper till att finansiera framåtsyftande investeringar i produktutveckling, nya marknader och bättre maskiner och lokaler. Det gör att norrländska företag kan utvecklas och expandera, men får också människorna bakom affärsidéerna att växa. Just nu gör vi det möjligt för över 300 kunder att förverkliga sina visioner och öka sin, och Norrlands, konkurrenskraft.

Våra låneformer

Topplån: Våra topplån är flexibla och kan anpassas till skiftande finansieringsbehov. De är särskilt lämpliga för nyetableringar eller investeringar i nya produkter, produktionsmetoder, nya marknader och marknadsföring samt maskiner, byggnader och rörelsekapital.

Konvertibla skuldebrev: Konvertibla skuldebrev är en bra låneform för företag som har behov av ett uthålligt lånekapital och som planerar att sprida ägandet till exempelvis ett riskkapitalbolag. Konvertibeln öppnar nya möjligheter till kompletterande och långsiktig finansiering.

Garantier och borgensåtaganden: För enskilda affärsuppgörelser ställer vi ut egna garantier eller underborgen för exempelvis förskott och fullgörandeåtaganden. Våra borgensåtaganden botar till exempel säsongsmässiga likviditetsbehov och gör att företagen kan bygga upp sin verksamhet långsiktigt.

Luleå Box 56, 971 03 Luleå
tel 0920-24 42 50, fax 0920-24 42 69
Sundsvall Storgatan 31, 852 30 Sundsvall
tel 060-12 82 70, fax 060-12 31 03
E-post info@norrlandsfonden.se
Hemsida www.norrlandsfonden.se

Topplån för företag™

